

SZEPESI ELLENŐR

POLITIKAI HIRLAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
LŐCSE, Kossuth-utca 17. sz. Telefon 18.
ahová a lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések
küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Felelős szerkesztő és
kiadótulajdonos:
Dr. LEDERER MIKSA.

Megjelenik minden vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Egyes szám ára 20 fillér

Az általános választói jog.

Magyarországon kormányképessé lett a bitangság és a ravasz fufang s vezetni akar. Fertőző hangjával s erőszakos tetteivel hódító utra kelt. Utjában lerombol minden szemérmert. Gátsággal, gonoszsággal akar elfojtani minden tisztességet, minden igazságot, minden becsületességet. Az erkölcsöt árucikknek tartja, pénzt ígér érte s fertőjébe hajtja.

Gyalázat a korra, melyben ilyen lehet. Gyalázat a nemzetre, a mely lyet eltűr!

Hamisaké a hang s övék a hatalom! S a hol a hatalom, ott ma az igazság!

A hamisság az igazság köntösét öltötte magára s szemérmertlenül hivalkodik vele.

Ezuttal csak az általános választói jogot hozzuk fel.

A Kristóffy-lovagok szája, kiabálása szerint nem az a kérdés, ki érez a néppel, ki akar annak jót, hanem, hogy ki van Krisóffyyval, ki tartozik az ő bandájába. Mert szerinte, aki együtt van ezzel a fekete bandával, barátja a népnek s aki ellene van, ellensége a nép minden óhajának.

Tagadhatatlan, hogy az általános választói jog legelső óhaja, vágya a népnek. De mi azt is azonnal hozzá tesszük, hogy régi óhajta ez minden emberiesen gondolkozó magyar embernek is.

Ugy akartuk, hogy kiemelve legyen ez a szó: *emberiesen*, mert meggyőződésünk szerint csakis *emberies gondolkozás kell ahhoz, hogy a jogot nemcsak kiabáljuk, hanem minden taktika nélkül s minden utógondolat nélkül komolyan követeljük és megvalósítsuk is.*

Emberiesen gondolkozunk mi is s követeljük is az általános választói jog törvénybe iktatását. Utógondolat nélkül való igaz érzésünk és gondolkozásunk ez. Nemcsak most, hanem az a volt a multban s az lesz a jövőben is.

Ám a Krisóffy-féle fekete érdekszövetkezet szerint mi s a függetlenségi párt, ellensége vagyunk a népnek s ellensége vagyunk az általános választói jognak is, mert — ellensége vagyunk a császári szolgálhadnak, a magyar alkotmány — benne a népjogok — pusztító hordájának!

Hja, Kristó úr derék, becsületes ember! Csak mi s velünk együtt nemzetünk többsége vagyunk árulói önvéreinknek!

Mi, kik a népnek vagyunk legközelebbi gyermekei, akik a népből születünk, akinek bölcsője egyszerű kunyhóban, szalmafedeles viskóban ringott, mi nem ismerjük népünknek ezernyi bajját, ezernyi vágyát, mi nem szeretjük öntestvéreinket, mi nem akarjuk annak a javát?

Mintha vak volna a nép egy kis tö-

redéke. Vakságot mutat szemére s lel-kére is.

Hiszen csak végig kellene néznie elfoglatlanul azon a csapaton, mely ma barátjának, jötevőjének ordítja magát!

Akik félrevezetve, eltévedtek s segítői lettek a nemzetellenes császári ügyvivőségnek, felocsudnának ezeknek igazi mi-voltukban való látására. Visszatérnének a nemzeti ügy, a nép ügye mellé!

Akarjuk, követeljük az általános választói jogot, de nem ocsmány, önző taktikából s nem önző célokból, hanem becsülettel, magyar emberhez illő igaz őszinteséggel.

Magyar nemzet vagyunk s akarunk maradni. Hát ennek a nemzetnek is vannak jogai még pedig éltető jogai! A császári hadak ezt nem ismerik el. Tagadásuknak követelik — feltétlen s örökre szóló hódolatunkat, gyáva lemondásunkat. Cserébe ígérnek általános választói jogot.

Mit tesz ez mást: mozoghatunk ahogyan akarunk, csak előbb vágjuk le, adjuk oda nyelvünket. s mind a két kezünket!

Emberietlen alku, csunya árkivánás! Kossuth Ferencnek, a függetlenségi párt vezérének cikke felnyithatta a higgadt nép szemét.

Ki a barát, ki az ellenség: nem kell keresnie.

Akarjuk, követeljük az általános választói jogot. Akarjuk, hogy a nép legyen

TÁRCA.

Fegyveres erőszak a vármegyékben.

A vármegyék ellenállása a törvény és alkotmány védelmében minden században többször is megismétlődött, amióta a mohácsi vész Ausztriával oly szerencsétlen kapcsolatba jutatta az országot. A napoleoni háborúkban harminc millió frtot és kétszáz ezer embert hozott áldozatul a nemzet, de e tenger áldozatért semmit se kapott, hanem még jobban kifosztották. Az arany és ezüstpénzt mindenféle fufanggal bevonták s értékét vesztett papírpénzzel árasztották el az országot. A 12 kros rézpénz értéke 10 krajcárra szállott, de ezt nem tudták idejében a néppel, a bécsi tőzsérek roppant bevásárlásokat tettek, régi étekében fizettek a pénzzel s így a szegény nép érzékenyen károsodott. Országgyűlést nem tartottak, az adókat és a só árát fölemelték s mikor e rendeleti uton való kormányzás ellen a vármegyék fölemelték tiltakozó szavukat, katonaságot és kir. biztosokat küldtek a vármegyékre.

Igy történt ez Zemplénmegyében is 1824-ben. Az adót ezüstben kívánták be, a papírpénzt nem akarták elfogadni, pedig azzal volt elárasztva az egész ország. A vármegye megtagadta a kir. biztosnak az adófizetést, megtiltotta az ujoncszedést, mire a szelidelő Malonyai he-

lyett Lónyai Gábort küldték ki kir. biztosnak, akit azonban még sokkal cifrább fogadtatásban részesítettek, mint a mostani megyefőnököket.

A nemesség fegyveresen állt fel a megyeháza előtt s amikor a kir. biztos a katonaság sorfala között bevonulást rendezett, a »nagyon terhes scénát« ismertető egykoru levél szerint ily kiáltások zúgtak feléje: Ötves, tetves, Karaffa, hazaáruló, vágd ketté, vesd ki az ablakon! stb.

Lónyay kékült-zöldült s halálsápadtan dagdoga:

— Crimen laesan majestatis committet, qui meam personam attingerit. (Felsegsértést követ el, aki hozzám nyul.)

Több ezer ember szorongott a vármegye háza előtt. Erdélyből ott volt báró Wesselényi Miklós is. Leirhatatlan izgalom uralkodott közöttük s vagy negyvenen tartottak tüzesebbnél tüzesebb beszédeket. Egy pap így kiáltott:

— Ezen ország nem fegyverrel vett, hanem pactum mellett átaladott ország, hategát ő felsége nem tartja meg a pactumot, mi sem vagyunk kötelesek megtartani.

A kir. biztos elé egyik közeli rokona Lónyay László ment legelőször s rákiáltott: »Az urnak itt nincs semmi helye!«

Majd így folytatja az érdekes levél: »Ez elmulván, vártuk a következt. Az udvarnál nagy tűz (izgalom) volt. Ő felsége felcította a palatinust s a directort; notáztatni akarta (felsegsértési pörbe fogni) a zavar fejeit, de a causarium jurium regalium üirector azt felelte: Ő nem lát reá törvényt s szégyenlené, ha az

actiója csütörtököt mondana, mint aki ő felsége képét viseli a táblán.

Melyre ő felsége ezt felelte:

»Törvény lesz az én akaratom!

E mellett is csak maradt a dolog, míg ő felsége a csernovici kongresszusból előjött, melyről úgy vélekednek, azért volt, mittérv legyen a magyarokkal, vagy a törökkel? Herceg Metternichet és Stadiont, kik a háborút mindig ellen-zették, szolgálatából elbocsátotta.

Ezen utjában ő felsége Nyitrávármegyén menvén keresztül, ezt mondta deakul:

— Amit a papság mond, azt hiszem de amit ti mondtok, nem hiszem, mert minden szép kérésemet és kívánságomat mindig megtagadtátok, — én a ti constitutiótokat sok áldozatokkal tartottam fenn eddig, mi lesz ennek utána belőle, nem felelek arról; én nektek diétát nem tartok, mert a mostani idő zavaros ifjusága mindent csak lármával akar kivinni.

Mily hasonló idők a mostanihoz s mennyire hasonlóak még a királyi válaszok is! Az egykoru levél megjegyzi, hogy a király válaszára a vének sirtak, az ifjak morogtak. Hogy hazájukat siratták-e a vének, vagy pedig azt, hogy bánatot okoztak a király szívének, azt nem említi a tudósítás, de azt hisszük, hogy az első sokkal valószínűbb.

A levél e kitérés után folytatja Lónyay Gábor kir. biztos vitézkedésének a leírását.

A katonaságot megerősítették lovas németekkel és olasz gyalogosokkal s ezek fedezete alatt, kerülő utakon kullogott be a megyeházára.

alkotmányunk cselekvő alanya, de ne legyünk hitvány bábja, mert az lennénk a mindenkori s mindig cudar önző hatalomnak.

Értse meg ezt az a néptöredék, mely ma a ravasz fufangnak hisz. Ne legyen a nép önmagának rontó ellensége!

A politikai szinterről.

Minden csúfondáros rémségeivel, hajmeresztő zsványmetódusával ráncszakadt a moburalom. A csöcselék, a mob uralkodik és a mobkabinet egyenes rendeletére üt, vág, szúr, lö. A mobkormány kirendeltsége a hazátlan nemzetközi csapat, ennek is »legintelligensebb« csoportja: a nyomdászok állott be legutóbb a darabontok szolgálatába. És kimondták a magyar betűszedők, hogy nem szedik ki azokat a lapokat, amelyek nem zengik a kormány dicsőségét. Budapesten az ellenzéki lapok legtöbbje nem jelent meg.

Ez a dolog példátlan az újságírás történetében. Hogy a betűszedők felülbírálják a szerkesztőség dolgát, az a külön specialitásunk. Dehogy a miénk! A darabontoké. Sok ebben az egyébiránt nagyon szomorú, nagyon piszkos dologban a humor. Nekem egy nyomdászlegény dirigáljon? Bocsánat: itt már fölébred bennem az újságírói önérték, a mesterségemre való büszkeség, a gőg. Igen: a gőg! Egy nyomdászlegény bírálja fölül az én dolgomat? hogy nyomdászlegény irányítsa az én meggyőződésemet? Egy nyomdászlegény?

Bocsánatot kérek a közönségtől és azoktól a becsületes tözsgyökeres szinmagyar nyomdászoktól, akik ezeket a sorokat kisedik, hogy kitért belőlem az egyén. Holott van a dolognak fontosabb, megdöbbentően szomorú oldala. Nem kétségbeejtő jelenség az, hogy a sajtó munkásai követték el ezt a hallatlanul brutális merényletet a sajtó szabadsága ellen?

A demagógiából élő bokányidezők belekényszerítették a becsületes munkájuk után élő nyomdászokat ebbe a kormányparancsolta sztrájkba, amely nem béremelést, nem helyzetjavítást, hanem darabontokat szolgál. Kimondott célja ennek a sztrájknak az, hogy a nemzet

hagyja magát a darabontoktól kormányozni és a jakabokat ismerje el az ország vezéreinek. A jakabok terrorizálják a munkásokat, hogy azok terrorizálják a független sajtót, a jogaiért küzdő magyar nemzetet. Kik ezek a jakabok, mik ezek a jakabok? Mit kell és mit lehet ezekkel a jakabokkal csinálni?

Nemcsak sztrájkolnak. Törnek, zúznak, betörnek, lopnak, lövöldöznek. A nemzetre, a nemzetre, igen a magyar nemzetre, erre a mi szegény, nagyon sokat szenvedett magyar nemzetünkre. A Budapesti hírlap, A Nap, A Polgár, a Pesti Hírlap, a Független Magyarország a magyar nemzet óhajának, vágyának, akaratának, érzéseinek a szószólói, a magyar Magyarország szívedobbanásának a fokmérői. Ezekben az orgánumban a nemzet sir, a nemzet tombol, a nemzet követel, a nemzet tiltakozik, a nemzet akar, a nemzet él, a nemzet, a magyar nemzet van. És ezekre az újságokra haramiak módjára rátörtek, betörték, minden összetörhető összetörték, belövöldöztek, egész sortűzekkel támadtak a nemzeti küzdelem katonáira: a magyar nemzetre. Mindenki, aki azokat a gépeket összetörte, amelyek a nemzet szavát tolmácsolják, mindenki megérdemli, hogy a fejét összetörjék. Mindenki, aki rálött a nemzeti ügy harcosaira, megérdemli, hogy a szívét löjék keresztül.

Itt van a rémuralom, a moburalom, a szemétfolyás áradata itt van. A nyakunkon. A mobkabinet vezette ki ellenünk a lebujsok lakóit. Őnek, rabolnak, gyilkolnak, fosztogatnak. Mint Oroszországban. A szennyfolyó dagadva, áradva hőmpölyög. Fejérvár, Kristóffy, Rudnay, Bokányi vigan eveznek császárcsinálta sajkájukban. A kis csolnakosok, a kis evezősök... Fürdőkosztümben ki-kiruccannak egy úszótúrára. Ők jól úsznak. Különös összetételű testük vigan lubickol a hasonemű, hasonszínű és hasonlatú folyóban. Csak fürdőjének, csak lubickoljanak, mossák, öntözzék a furesa testüket. Megtisztulni a nemzet fog tőlük.

Már megint Rudnay. Ez a Rudnay! Ez a Rudnay, ez a főrendőr törte a rombolást, a vérengzést. Biztos helyről gyönyörködve szemlélte az utca mobjának vadállati pusztítását. Budapest rendőrfőkapitánya tetlenül nézte, hogy egy haramiabanda, egy zsványkompanya feke-

vesztett dühvel, vérszomjas üvöltéssel forgatja föl a magyar fővárost. Nem volt hajlandó megakadályozni a betörést, a tömeges rablást, a töméntelen sok gyilkossági kísérletet, a golyózáport, a verekedést, a magánlaksértés, a személyes biztonság veszedelmesen brutális megsértését. A botoknak, a fütőkösöknek, a feszítővasaknak, a betörő szerszámoknak, a tégladaraboknak, a bicskákknak, a fokosoknak, a lőfegyvereknek szabad, széles, szép, nagy, maradhatósan hosszú szerep jutott. A mobörjögés orgiákat ült a főváros utcáin és Rudnay főzsandár nem mutatkozott hajlandónak a közbelépésre. Hasztalan kérték, hasztalan sürgették, a rendőrség nem akart tudomást venni a dologról. Rudnay főpribék ur, miért fizetik magát? Miért van maga a világon? Hiszen piszkos magán kívül is van annyi, de annyi...

Erős naturalista, verista és dekadens hajlandóságaim vannak. Az írásom pornográfia. Sokat foglalkozom a piszokkal, a szennyvel, sőt a disznóságokkal is. Már megint a darabontokról szól az ének. Ez a perverz társaság már ott tart, ahol tart. Ott tart, hogy mindjárt nem fog sehoh sem tartani. Nagy elpusztulások fognak esni a közel időkben. Az enyészet már suhog a darabontok feje fölött. A bűnös szövetkezet Magyarországot akarta elszállítani és önmagát szállítja el. A másvilágra. Már a siralomházban vannak. Pap nem fog akadni, aki meggyóntassa őket. A kóporsót azonban egy nemzet szegezi. A gyűlölet szegével. Az örök sötétség fényeskedjék nekik. Feketén.

Göndör Ferenc.

Sajtószabadság.

Olvasóink mind megbotránkozással kísérték azokat az örületes rablótámadásokat, amelyet a koalíciós lapok ellen intézett a fekete banda. A mi derék, jóra való magyar érzelmű szedőinkhez is érkezett ilyen felbujtó irat, amelyre azonban ők nem reagálnak, mert a mi nyomdánk szedői sokkal józanabbak, semhogy be ne látnák, miszerint a lap szellemébe, irányába nekik beleszólásuk nem lehet. Hiszen ha nekik e jogot megadnók, akkor vége a sajtószabadságnak, akkor belebuknánk a cen-

A gyalogság bekisérte a megyeház termébe is, ahol teljesen körülvárták.

A katonaság ama része, amely az emelvény előtt állott, hirtelen megfordult, hogy arccal legyen a rendek felé. Ekkor a kir. biztos megparancsolta nekik, hogy töltsék meg a fegyvereiket.

A katonák lekapták vállukról a puskát, előszedték tölténytaszkájukból a golyót, a puskaport és fojtást, aztán a töltővesszővel nyomkodni kezdték a puska csőbe a golyókat. Mindezt a vezénylő tiszt utasítására a lehető leglassabban csinálták, hogy a rendeknek annál több idejük legyen megijedni és megjuhászodni.

A rendek azonban nem ijedtek meg, hanem még viharosabban zúgták feléje ama meggyalázó kifejezéseket, amikkel az utcán tiszteltek meg a kir. biztos.

A katonaság állához emelte a puskát, a tiszt felemelte a kardját s a rendek már azt hitték, hogy a komisszárius, csakugyan közéjük lövet s a zugással alább hagytak.

Erre Lónyay izgatottságtól remegő hangon rövid beszédet tartott, aztán elővette a vármegye jegyzőkönyvét s kitépte belőle azokat a végzéseket, amikben a kormány felmondta az engedelmességet. A kitéptett lapokat lábbal tiporta, majd háromszor kérdezte a rendektől, hogy akarják-e a király végzését teljesíteni?

Erre Szemere Pál alispán ugyanannyiszor fölkel a helyéről és azt mondta, hogy törvények ellen nem teljesíthetik s a rendek is mindannyiszor ezt kiáltották.

Ekkor kinyílt az oldalszoba ajtaja, az ezredes és több tiszt lépett be és Lónyay felszólította az ezredest, hogy teljesítse kötelességét.

Az ezredes erre Szemere vállára tette a kezét, ami a letartóztatást jelentette, az őbester elől menve, a szuronyos katonák kikisérték a megyeházából a letartóztatott alispánt s utána katonák vették körül az összes megyei tisztviselőket is, akiket szintén letartóztatottak.

Az alispánt a rendek viharosan éljenezték, mire ő könyves szemmel mondtá:

— Örömet szenvedek hazámért!

Ott lenn a megyeháza előtt hatezer főnyi fegyveres tömeg zsbongott. Papok, tanítók, kurta-nemesek és tömérdek nép, akik fokossal, karddal, puskával, buzogánnyal, meg hatalmas fütőkösökkel voltak ellátva. Az izgalom tetőpontra hágott, amikor szuronyok közt látták az alispánt.

A nép dühe irtózatossá lármban tört ki. Mint a háborgó tengerár, úgy zúgott, viharzott végig rajta az elkecsereedett kiáltás:

— Az alispánunkat nem hagyjuk!

A német és olasz katonaság fegyvere töltve volt, a dragonosok kivont karddal rohamra készen állottak. A kürtös szája mellett tartotta a trombitát s az őbester mögött állt.

De a fegyveres nép bősziúten nézett farkasszemet velük. Majd egetverő vivatozás után a tiszték füle hallatára dühödten kiáltották:

— Parancsolja-e, hogy a katonaságot semmivé tegyük. Csak intsen, mindjárt meglesz.

Az alispán összetett kézzel könyörgött nekik, hogy »semmi lármát ne tegyenek«, a törvény és igazság ugyanis győzni fog. A többi tisztviselő is összekulcsolt kézzel kérték őket, hogy maradjanak nyugodtan. A nép aztán le is csendesedett. A megyei tisztviselő 24 óráig voltak áristomban Lónyay ekkor szabadonboesátotta és felkérte őket, hogy rendeljék el a katonafogdosást. A tisztviselők azonban azt felelték, hogy rabok, rab pedig holt lévén, nem rendelhet.

Ezután a rendek gyűléseztek s kijelentették, hogy mivel látják, hogy ő felsége erőszakhoz nyúlt, nem ellenzik, hogy a kir. biztos katonákat fogasson, aki fogatott is.

A kir. komisszárius közeli rokona, Lónyay László, ezt izentette kedves atyafiának: Az én familiámban hazaáruló még nem volt. Jól járt, hogy az Isten reám betegségemet boesátott volt. Különben ott a gyűlésben keresztülvertem volna

s meg nem engedtem volna, hogy hazaárulását végrehajthassa.

Az érdekes levél utóirata így szól: »A nép ezen zavarban kiválasztotta az egész megyében a véneket, faluk szerint, deputációt küldött a szolgabírákhoz ezen izenettel: Az urak mi miattunk szenvednek, parancsoljanak életünkkel és javainkkal. El nem fogadtatott nemes ajánlások sok okoknál fogva. Kedvetlen dolgok. Milyentől isten őrizze hazaánkat, hogy lássunk.«

E szomorú időben leggyászosabb hirre vergődtek Almássy, Eötvös Ignác, Lónyay Gábor és Amadé kir. biztosok. A vármegyei jegyzőkönyveiből ama határozatokat tartalmazó lapokat, hogy a rendkívüli módon felemelt adókat be nem hajtják, s a rendeleti úton való újoncszedést megtiltják, e kir. komisszáriusok kitépdesték eme ostoba indokolással: Ne imprudentis vestri actus sera posteritas reminiscatur. (Hogy a késő utókor ne emlékezzék a ti esztelenségekre.)

E törvénytaposó erőszak hihetetlen mértékben fokozta a nemzeti ellenállás erejét, akárcsak napjainkban. Végre mégis a korona engedett s a hazafias szellemű főkancellárnak, gróf Reviczky Ádámnak sikerült kieszközölnie a királytól ama híres leiratot, melyben ezt mondja: dolet cordi haec accidisse. (Fáj szívemnek, hogy ezek történtek, s beleegyezett, hogy törvényeket alkotassanak az alkotmány biztosítására.)

A következő évben már össze is hívatta az országgyűlést, amelyen Nagy Pál, gróf Vay Ábrám s az ellenzék szónokai roppant hevesen keltek ki a komisszáriusok ellen s követelték a nemzeti sérelmek orvoslását. Nagy Pál az egyik ülésen a következőket mondotta, amelyek a mai viszonyokra is teljesen alkalmazhatók:

— A zsidóknál nem volt szabad csak közölni is a frigyladához, mert a konstitúció volt ebbe letéve. Aki ahhoz közölni, azt nyomban követte a büntetés. Ezt a példát kell követnie minden népnek, hogy megmaradjon kon-

zurának legveszedelmesebb vermébe. A sajtószabadság semmiféle korlátokat nem ismerhet, még a törvényét sem, mert ez is csak megtorolhatja, de meg nem akadályozhatja a gondolat szabad nyilvánítását.

Mi egyébiránt a nemzet igazainak érvényesülése mellett mindenkor küzdünk az egyének jogaiért is, mint lapunk vezető helyén kifejtjük, hivi vagyunk és voltunk az általános választói jognak, bár e nézetünkhöz a szocialisták vasrudaiból argumentumokat nem igen merithettünk.

Szeretjük a józan munkást, de gyűlöljük a gyilkos banditákat, a hazátlan bitangokat és ha folytatják hazaáruló magatartásukat, tovább is kiméletlenül ostromozni fogjuk őket. Minket sem a hatóságok hatalma, sem a csőcselék ereje független gondolkozásunkban megtántorítani nem fog.

SZEPESVÁRMEGYE.

Szepesvármegye törvényhatósága téli rendes közgyűlést f. évi december hó 13-ik napján délelőtt 10 és fél órakor tartja Lőcsén, a vármegye dísztermében, melynek tárgysorozata a következő:

1. Alispáni jelentés.
2. Bátor Fejérváry Géza leirata miniszterelnökké történt kinevezése tárgyában.
3. Kristóffy József leirata belügyminiszterre történt kinevezése tárgyában.
4. A magyar miniszterium intő körlevele.
5. A belügyminiszter leirata az u. n. kisvármegyei hasznosítása tárgyában.
6. A kereskedelemügyi miniszter leirata, az iparkörzetek új beosztásáról szóló kimutatója tárgyában.
7. A kereskedelemügyi miniszter leirata a vármegyei közúti alapnak a vármegyei tisztviselői nyugdíjalap támogatására évi 2000 koronával való hozzájárulása tárgyában.
8. A belügyminiszter leirata Winkler Pál főszolgabírónak a VII. fizetési osztályba történt sorozása tárgyában.
9. Az 1903/1904. évi közúti számadás.

stítuciója. Ezt kell nekünk is követni, büntetni kell azokat, akik a konstitúciót megsértik. De bünteti is már azokat szembetűnően az isten, mert az egyiknek (Almásy) családjából már többen veszték el egymásután méreg által. Ez az, akiről már egy követtársam (Dessewffy) azt mondta, hogy fél lába a koporsóban, a féllel pedig a konstitúciót tapossa; a másiknak jószágát rész szerint égi, rész szerint önként gyújtott tüzek pusztították el (Eötvös), a harmadiknak a fiát egy puskalövés megölte (Amadé), a negyedik életének javában s a nagy méltóságának polcán kiragadtatott számos háza népe közül (Lónyay).

Vannak ugyan még, kik így meg nem büntetődtek, de ha szinte pede claudó is (elkésve), csakugyan eléri a gonoszt a büntetés. Bünteti ezeket a publica opinio, de büntethetjük mi is egyenként megvetésünkkel, büntethetjük azzal, hogy ne tisztelkedjen náluk senki, ha előre mennek; sőt átkaink kísérik őket a sirig, mikor pedig meghalnak, ki kell világosítani az általok megnyomorgatott vármegyék házait s úgy kell megünnepelni ezt a napot, mely a hazát ezektől az isten ostromaitól megszabadítja.

Azt hisszük, ennél találóbb szavakkal ma se lehetne elparentálni a megyefőnököket. Jellemző az akkori közszellemre, hogy már nyolcvan évvel ezelőtt is jól sejtette a nép, hogy a kormány basái nem ideális meggyőződésből, hanem anyagi érdekekből, szóval hitvány zsoldért vállalkoztak törvénytaposásra.

Amde akkor se tartott sokáig ez a siralmas állapot, mert őseink szelleme él az alkotmányban s az nem sokáig tűri, hogy évszázados hagyományoktól megszentelt nemzeti kincsünket zsibvásárra vigyék s ott ócska lim-lom gyanánt dobálják és rugdossák. A népek életében mindig legyőzhetetlen hatalom volt az összetartás az igazság és törvény védpajza alatt.

Farkas Emőd.

10. A vármegyei közigazgatási bizottság, A vármegyei igazoló választmány és A vármegyei központi választmány megalkotása, kiegészítése illetve törvény szerinti megújítása.

11. Kassa város közönségének átirata a katonai s honvéd legénységnek szolgálaton kívül oldalfegyver nélkül, a tisztikarnak pedig polgári öltözetben való megjelenése tárgyában.

12. Liptóvármegye közönségének átirata a tizenhat magyar lovasezrednek magyar vezényszóban és szolgálati nyelvben való részvételére tárgyában.

13. Zalavármegye közönségének átirata a bécsi fogadtatás tárgyában.

14. Zala- és Csanádvármegye közönségének átirata az országgyűlés elnapolása tárgyában.

15. Nagyvárád, Komárom város és Kisküküllővármegye közönségének átirata az általános titkos választói jog behozatala tárgyában.

16. Kolozs, Marostorda, Csík, Zala, Esztergom, Moson, Szilágy, Pécs város, Békésvármegye közönségének átirata a nemzeti ellenállás tárgyában.

17. Hunyad-, Csanád-, Somogyvármegye átirata a kormány intő körlevele tárgyában.

18. Csanádvármegye átirata az adók és ujoncok megtagadása tárgyában.

19. Csanádvármegye és Pécs város közönségének átirata a magyar vezényszóban és szolgálati nyelvnek a magyar hadseregbe való behozatala tárgyában.

20. Mosonvármegye átirata az Ő Császári és Apostoli Királyi Felségéhez intézett felirat támogatása tárgyában.

21. Cskvármegye átirata az időközben netalán kinevezendő főispánokkal szemben követendő eljárás tárgyában.

22. A 30-as bizottság előterjesztése a Kéler Pál elhalálozásával megüresedett bizottsági tagság betöltése tárgyában.

23. Bizottsági előterjesztés a podolin-orlóvi vasúti anyagi támogatás tárgyában.

24. Bizottsági előterjesztés a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet tárgyában.

25. Bizottsági előterjesztés a lőcsei Hermann Gusztáv-kórház által kért nyilvános jelleggel való felruházás tárgyában.

26. Alispáni jelentés a dr. Párty Sándor püspök úr által adományozott 3000 kor. segély kiosztásáról.

27. Zombor város közönségének átirata József kir. herceg emlékezetére emelendő szobor költségeihez való hozzájárulás tárgyában.

28. Budapest székesfőváros közönségének átirata József kir. herceg emlékezetére emelendő szobor költségeihez való hozzájárulás tárgyában.

29. Özvegy gróf Csáky Zenóné köszönőirata a férje elhunytá felett kifejezett részvételnével.

30. Lőcse szab. kir. város erdei fa eladási és gőzfűrészbérbeadási ügye.

31. Késmárk városnak a szegényházzal alkotott szabályrendelete.

32. Igló város építészeti szabályrendelete.

33. Olubló város szabályrendelete a köztisztaságról.

34. A szepessümegei, tripsi és gölnicbányai körjegyzőséghez tartozó községek, valamint Szepespecz község által a körjegyző napi és fuvardíja tárgyában alkotott szabályrendelet.

35. A kassai községi közigazgatási tanfolyam igazgatóságának átirata egy létesítendő internátus segélyezése iránt.

36. A kisbirtokosok országos földhitelintézetének átirata részvényeladás tárgyában.

37. Augustin Libor közigazgatási tanfolyamhallgató kérvénye segélyezés iránt.

38. Néhai Sztavács Miklós volt vármegyei útbiztos temetési járuléka.

39. A szepesjakabfalvi körtérnek tényleges birtoklás alapján való telekkönyvezése.

40. Szomolnokhuta nagyközség vágóhíd-építési ügye.

41. Nagykunchfalvi község adásvételi ügye.

42. Szepesremete nagyközség rendkívüli fahasználati ügye.

43. Több város és község zárszámadása, költségvetése valamint gyámpénztári mérlege.

Az ezentúl még beérkező közgyűlési tárgyak az alispáni irodában lesznek megtekintendők.

Lőcse város közgyűlése.

Lőcse város képviselőtestülete f. hó 4-én rendes közgyűlést tartott, mely a jövő évi költségvetésről tárgyalta és azt megelőzőleg a városi épületek villamos felszerelésére vonatkozó ajánlatok felett döntött. A Ganz és Társa cég ajánlata előnyösebbnek találtván, mint a Hercz és Társa ajánlata, hosszabb eszmecsere után a Ganz és Társa nyerte el a munkálatokat. Azután tárgyalás alá vétetett a költségvetés, melyből kiemelkedik a tavalyinál 160,000 koronánál nagyobb erdei bevételből már is folyósítandó 65,000 korona, amit azonban új építkezésekre fordított kiadások teljesen felemésztenek, úgy hogy még mindig 20% pótdát fog kellenni fizetnünk. A többi tételek alig változtak a múlt évekhez képest csak a közvilágítás tétele szállott fel 5500 koronáról 9000 koronára, a Hermann Gusztáv-kórház segélyezése 1000 koronáról 3000 koronára, mely utóbbi tételnél a polgármester mindnyájunk szívéből beszélve felhatalmazást kért a közgyűléstől, hogy a kórház igazgatóságával érintkezésbe becsatkozhassek azon méltányos kérelmünk teljesítése iránt, hogy a város szegény betegek számára 1, esetleg 2 ingyen ágyat bocsásson a város rendelkezésére. Megemlítjük végül, hogy a költségvetés tárgyalása kínos incidensek közben folyt le. Így a gazdasági szükségletek és gazdasági bevételek tételénél Polnisch Károly városi pénztáros bejelentette, hogy a múlt évi számadások nincsenek még lezárva, aminek megvizsgálását a polgármester kilátásba helyezte, majd Hadik Richard képviselő kívánt felvilágosítást arról, hogy a számvevő miért huz fizetésénél magasabb nyugdíjat, végre Scholz Gusztáv képviselő a városi utak ronda, járhatatlan állapotát vetette szemére a város vezetőségének. A hangulat a vezetőség iránt kedvezőnek nem volt mondható és mikor sem a polgármester, sem egyik tanácsbeli nem volt képes felvilágosítást nyújtani a kegyuri segélyezések stb. tételek mibenléte felől, olyasvalamiféle morgás zugott végig a tanácsstermen, ami minden egyébreknek, csak meglepődésnek nem volt tekinthető.

Meglátszott a vezetőség teljes tájékozatlansága, teljes nembánomsága. Pedig ahol a város vagyonáról van szó, ott valamivel nagyobb buzgóság sem ártott volna, pláne mikor a költségvetés szeptember óta készült és az állandó bizottság retortáján is keresztül ment. Ugy látszik, az állandó bizottság sem áll feladata magaslátán, mert ha alaposan foglalkozott volna a költségvetés egyes tételeivel, nem történhetett volna meg az az unikum, hogy a közgyűlésen nem akadt senki, de senki a tanácsbeliek közül, de az állandó bizottságból sem, aki a kívánt felvilágosítást megadhatta volna. Ebből az a tanulság, hogy a költségvetés munkálata is a divó slendriánsággal s felületességgel készül. Emiatt nagy az elkeseredés a város atyák között és ennek a hangja nyilatkozott meg a Szepesi Lapok pénteki számának vezércikkében is. Itt is az ideje, hogy az ellenőrzést többen gyakorolják, ne csak mindig egy és ugyanazon személy exponálja magát a köz érdekében, hadd oszoljék meg ennek az odiuma többek között.

Levél a szerkesztőhöz.

Képviselőnkől a következő levelet kaptuk:

T. Szerkesztő Uram!

F. évi november hó 28-án vadászatról visszatérőben két unokatestvéremmel együtt

egy-egy fogatos kocsin hajtottunk. Egy ereszkedőn a rudtartó karikái kiszakadván, a ló elvágódott és mi kifordultunk.

Ruzsinszky Alfréd unokatestvérem balkarját, Rudnyánszky Albin unokatestvérem jobb lábát a bokájában, én pedig bal allászáramat törtem. Azonkívül ballábbokámban erős ficamodást szenvedtem.

Rögtön orvosi segélyben részesültünk. Lá-bunkat dr. Tietze boroszlói tanár igazította össze, ki azt a véleményt adta, hogy 6-8 hét alatt teljesen rendbe jövünk. Addig nem lát-tok Lőcsén, amit roppant sajnállok. Közöld, kérlek, ezt a többi urakkal is, hogy rossz néven ne vegyék, ha körötökben meg nem jelenhetnek.

Szívélyes üdvözlettel, igaz hived
Liptin (Porosz-Szilézia) 1905. XII/4.

Dr. Máriássy Mihály.

HIREK.

— **Felhívás a megyei ellenzékhez.** A folyó hó 13-iki közgyűlésen több bizottság időközi kiegészítése van napirendre tűzve. Tudva azt, hogy az ilyen kiegészítések, illetve választások ősi szokás szerint akkép mennek végbe, hogy a közgyűlés elnöke megteszi a maga prozocióját, mely nagy közönységnél fogva nolens-volens helybenhagyatik és csak akkor szoktuk belátni mulasztásunkat, mikor már késő, felkéretnek az ellenzéki bizottsági tagok, hogy teljes számmal jelenjenek meg és a bizottsági s választmányi tagságok betöltésénél kellő súlyal lépjenek fel. Itt az ideje, hogy az ellenzék az öt megillető számbeli arányban részt kapjon a megyei önkormányzatból. A közigazgatási bizottságból Spöner Andor, Beerwaldszky János, Sztavács Viktor, Münnich Kálmán és gróf Csáky Vidor tagok esnek ki.

— **A szepesi főispán.** Csáky László gróf lemondása még mindig nem perfect, a király azt még el nem fogadta. Mégis különféle kombinációk keringtek e héten az új főispánok személye felől. Soká tartotta magát a hír, hogy Münnich Kálmán, ki gr. Csáky installálása mellett szavazott a jóléti bizottságban, (bizonyára megtudta ezt is Kristóffy) megkínáltott a főispáni állással. Ez a hír meg is lett erősítve, de Münnich jól meggondolta a dolgot és — horribile dictu — nem fogadta el a neki ajánlott méltóságot, amiért Iglón nagy ovációkban részesült. Igazán érdemszámba megy manapság, ha valaki nem főispán.

— **A késmárki közjegyzőség kettéosztása.** A késmárki közjegyzőség hatásköre eddigelé 4 járásbíróság területére terjedt ki: a késmárki, szepesszombati, ólublói és szepesófalvira, mi érthetően roppant kellemetlen volt a jogkereső közönségre nézve, főleg a két utóbbi járások területén lakókra, mert ha hagyatéki tárgyaláshoz kellett menniök, 3 napi utat kellett megtenniök. Ezen visszállapotot az igazságügyminiszter most megszünteti akkép, hogy a késmárki közjegyzőséget ketté osztja, az egyik a késmárki, megtartja a késmárki és szepesszombati járásokat, a másik pedig az ujonnan creált ólublói lesz, melynek hatásköre az ólublói és ófalui járásbíróságok területére terjed ki. Mindkét közjegyzői állás betöltésre vár.

— **Cserny Antai bucsuztatása.** Ritka szép ünnepélylyé avatatott a f. hó 4-iki bucsubankett, melyet Cserny Antal barátai rendeztek a Liptószentivánra plébánosossá kinevezett Cserny Antal tiszteletére a kath kör dísztermében. Megjelentek ott a löcsői társulatom színe-java, a közélet és hatóságok kitünőségei, osztály, felekezeti külömbőség nélkül körülbelül százan. Az első fogás után felállott Kompanyik Coelesztin apát-

esperes és valóban megható szavakkal bucsuztatta a távozót. Utána Eiserth István kir. ügyész magasröptű beszédben a barát, a lelkes és hazafi elvesztése miatt emelt panaszt. Cserny a szeretet és bizalom érzelmeinek megnyilatkozásáért meleg köszönetet mond és megfogadja, hogy őt a felebaráti szeretet és a honszerem fogják új otthonában is vezérelni. Még sok igen élvezetes toaszt hangzott el és a vidám társaság csak a késő órákban széledt el.

— **Gölnichánya város képviselőtestülete** f. hó 1-én tartotta meg rendes havi közgyűlését, a melyen a jövő évi költségvetést letárgyalta valamint az ezzel összef. gésben álló, egyéb építési javítási ügyeket. Így a vízvezetékre 80,000 korona lett fölvéve. Ezenkívül megfogalmazta a hozzáérkezett beadványok elutasító végzését. Amiben utólréhetetlen ügyességgel remekelni tud. Így a tanítók már vagy ötödbeli kérelmüket drágasági pótlék iránt a közgyűlési atyák elutasították. Ezt megtenni lesz még alkalmuk többször, mert a tanítótestület úgy állapodott meg, miszerint elutasítás esetén a kérelmet minden egyes közgyűlés elé be fogja terjeszteni s így azt állandóan a programmon fogja tartani s hivatása iránt érzett meleg szeretetével addig fogja a népnevelés ügyét oly nagy érzéssel gondozó atyák szívét hevíteni, míg végre azokról a jégkéreg lepattan. Mennyi idő fog kelleni ehhez? Ki tudná megmondani? — A kir. tanfelügyelő azon átiratára, hogy a három és fél év (elég gyors menetben halad) előtt határozatilag kimondott iskola községiesítés tárgyában egy szakbizottságot válasszon, amelylyel a tárgyalásokat felveheti, úgy határozott a közgyűlés, miszerint az ügy annyira megérett stádiumban van, hogy itt a várossal újabb tárgyalás fölösleges, hanem végre-valahára s ezt elég helyesen teszi a közgyűlés, döntést hozzon a közigazgatási bizottság, s terjessze fel ez ügyre vonatkozólag az iratokat a vallás és közoktatási miniszterhez. Remélhetőleg ott nem fogják pihentetni újból 3 és fél évig a Lőcsén már jól kipihent iratokat. Ezek után csak nem mondhatja senki ránk, hogy mi nem gondozzuk a népnevelés szent ügyét s nem érdeklődünk a kultúra iránt. Bár lassan, de biztosan megyünk visszafelé.

— **Meghívó.** A szepesvármegyei izr. leányegylet vigalmi bizottsága Fodor Oszkár színész ur szíves közreműködésével f. hó 10-én Szepesbélán a városiszálló nagytermében táncdal egybekötött jótékonycélu színi előadást rendez, mely alkalommal színré kerül: »Jön a kérő« egyfelvonásos vigjáték. Monológ, előadja Heuman Irénke k. a. Ezt követi »A fotografus«. Vigjáték egy felvonásban. A multság tiszta jövedelme részben az izr. leányegylet, részben a Szepesbélán emelendő templom alapja javára fog fordíttatni. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Tűz Mátyásfalván** E községben egymásután kétszer volt most tűz. November 29-én este egy csűr, december 1-én este pedig 3 ház és 5 csűr égett le, egy sertés is a tűz martalékává lett. A tűz oka csakis gyújtogatás, de a gyújtogató személye még ismeretlen. A község lakói most folytonos rettegésben élnek, hogy a gyújtogató esetleg még folytatja gonosz művét. Kellő éberség és hurokra kerül az ismeretlen gazember.

— **A székely havaši bivalytej jósága** általában ismeretes. Ezen bivalytejjel készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgyön 186. szám, a törvényesen védett »Alba«-szappant (ára 1 korona). »Alba«-arckrém (ára 1 korona 50 fillér) és »Alba«-hölgyport (ára 1 K. 50 fillér), melyeket a szokásos vásári reklám mellőzéseivel, nyugodt lélekkel ajánlunk a művelt hölgyközönség figyelmébe, mivel semmi ártalmas vagy terméket nem tartalmaznak s melyekről hazánk első orvosnője dr. gróf Hugonay Vilma ezt írja: »Az »Alba« szappan és krém a bőr ápolására, a szeplők és más arctisztálanságok eltávolítására a legjobban ajánlható szerek«. Kaplathók mindenütt.

Levél Bárdossy Béla úrhoz, Toriszka.

A »Szepesi Lapok« és a »Szepesi Hírnök« nyilttereiben ön szememre lobbantja, hogy meghurcoltam. Ha megtörtént dolognak, való eseményeknek közzététele meghurcolás,

akkor igaza van, de énszerintem nem az. Ön is beismeri, a bíróság előtt is beismeri, hogy egy 12 éves gyermeket elvert, de csak az ellen van kifogása, hogy ezt érett bosszúból történt kegyetlen elverésnek jellemeztem. Amde ismét csak igazam van, mert gyermekének juliusban vagy augusztusban állítólagos szidalmazása miatt ön október hó 30-án tehát 3 hó mulva állt bosszút és csavarta egy kis fiu fülét és úgy ütlegelte botjával, amint azt az alábbi orvosi bizonylat igazolja, melynek hitelességében és bizonyító erejében talán még a főtisztelendő ur sem kételkedhet:

Orvosi látlelet.

Babey András, Babey György toriszka lakos 12 éves fia, ki a tegnapi napon (okt. 30-án) más egyén részéről testi sértést szenvedett, általam a mai napon orvosilag megvizsgáltatván, a következők találtattak:

Külsőleg látható:

1. A bal fülkagyló mögött egy ezüst forint mekkoraságu, világos, lilásszínű véraláfutott hely.
2. A balcomb hátsó oldalán két egymással párhuzamosan haladó s közvetlen egymás mellett fekvő 12-12 cm. és 4-4 cm. széles sötét lilásszínű véraláfutott sáv.
3. A jobb alszár hátsó oldalának felső végén egy a 2-ik pont alattihoz hasonló színű és nagyságu véraláfutott hely.

Vélemény.

A megvizsgált fiu az állított időben valamely szilárd, tompa, hosszukás bot vagy palcafele eszközzel ejtett **többszörös** ütés által a fent leirt s összességükben **legalább 8 napi** gyógyulási időt igénylő testi sértéseket szenvedett.

Lőcsén, 1905. október 31-én.

Dr. Rozsnyai Bertalan s. k.

De legyen úgy, hogy nem volt érett a bosszuj, hanem éretlen, az mindegy mert bosszu volt és a büntető bíróság sem állapította meg a főtisztelendő fegyelmi jogkörét, amelylyel alábbi szószertint vallomása szerint elő sem hozakodott.

»Bárdossy Béla 41 éves, gk. nős, hat gyermek atyja, plébános, csekély vagyonu, irni, olvasni tudó, büntetlen, szendrői születésű, toriszka lakos. Bűnösségemet részben elismerem. 1905. évi augusztus havában a 12 éves Babey András gyermekeimet kövekkel dobálta s különböző szidalmakkal illette. E közben azt is mondta, akasszátok fel magatokat atyátokkal együtt. Ezenfelül ő szeptember hónapban az iskola látogatását elmulasztotta. Én ezért őt magam elé idéztem s fülét egyszer meghuztam s bottal őt megvertem.«

Ami pedig azt a naiv indokot illeti, hogy azért állott rá a különben is csekély büntetésre, mert »akkori időjárás mellett a bíróság előtt megjelenni«, ezen jót nevethet mindenki, mert köztudomásu, hogy ha valaki felebbez, akkor nem másnap, sem harmadnap nem hívják be a törvényszékhez, hanem hetek, hónapok mulva, amikor már a nagy sár egy kicsit megfagyott volna.

Node legyen elég a polémiából. Ha a főtisztelendő keveselte a járásbíróság büntetését — amivel dicsekszik is — akkor a fenti lapok nyilttereiben gyakorolt poenitenciában megtalálta annak megfelelő kiegészítését.

Kellő tisztelettel Dr. Lederer Miksa.

Színházi levél.

Kedves Szerkesztő Ur! Végre nálunk is megkezdődött a nagy kíváncsisággal várt szezon. Az első négy előadás után úgy látszik, hogy nem fogunk csalódní, ha a legjobb reményekkel várjuk a folytatást. Bár csak a színház is annyit és úgy változott volna ez alatt az év alatt, mint a társulat és a játék.

No de az nem. Konzervatív ember nagy örömmel konstatalhatja, hogy a levegőjárás ép olyan szilaj a nézőtérén és a páholyokban, mint tavaly. Egy kicsit talán lehetett volna rajta segíteni, akár egy pár posztó függönyökkel az ajtók előtt. De hát minek. Aldozunk a kulturáért. Fülsgagatást, migrént, csúzt. Pedig egy pár posztódarab nem tette volna tűzveszélyesebbé a színházat s a publikum kényelmével és biztonságával törődő illetékes körök nyugodtak lehetnének akkor is, már még a jelen körülmények közt is, »todsicher«, hogy tűz esetén a publikum feje ug is benn fog maradni, különösen ha a földszintnek az emeleti páholyok során mutatják a kijáratot.

Igen jó helyen van az a tábla. Épen, mint ahogy a páholyok ékes drapériája, ezek a színházreperáláskorabeli portfészek, most a páholyok belsejében henteregnek. Mert hol lennének a bacillusok? A villanyos drótok végei jelzik csupán a bekövetkező nagy reformokat. Lesz villanyvilágítás. Hát az szép lesz; de az nem vigasztal mégsem minket, sem az igazgatót. No meg az sem, hogy állítólag bizonyos bizottságnak adták ki a színház tanulmányozásának ügyét. Bizzunk a város ügyeinek új vezetőiben, hogy a bizottság be fogja látni, hogy igaza van mindazon panaszoknak, amiket évek óta tud mindenki, aki színházba járt s a melyeken igazán nem tudom mi van tanulmányozni való még.

No de ebből elég, hisz tavaly is elmondtuk már ugyanezeket, mégse lett haszna.

Hanem az már kérem mégis isten ellen való vétek, ami a színpadon van. Tessék oda bemenni. Jól fejére huzza az ember a kalapját, ha nem akarja, hogy a zsinórpadlásról hozzák neki vissza. És ott tessék könnyű ruhákban, esetleg kivágott derekakkal játszani, órák hosszú ideig, játékban kihevílni.

Hejh ha az a bizottság egy estén szerepet cserélné a színészekkel, de hamar készen volna a véleményével. Én pedig biztosíthatom Farkas Ferenc igazgató urat, hogy soha célszerűtlenséggel vádolni nem fogom, ha társulatát halina-csizmák, jágeringek és prémes bundák nélkül nem engedi a színpadra. Tán nem fogunk gyönyörködni a hölgyek szépségében, de nagy lesz lelki nyugalmunk, hogy a mi gyönyörködésünk ára nem az ő tüdejük és torkuk gyulladására.

Ok pedig megtesznek minden tőlük telhetőt. Az igazgató előzékeny, figyelmes a közönséggel, a programja szép, friss, izléssel összeválogatott s ügylészik kellemes változatossággal hozza színre darabjait.

A társulat, különösen ügylészik a drámai rész ösz-

szeillő, intelligens, válogatott emberekből áll, az énekek-nél sem kell drukkolnunk úgy látszik, most, hogy — jaj, rögtön kifogy a hangja, jaj most belesül s ami szintén nagyon becsülésre méltó, az énekesek nemcsak énekelnek, hanem játszanak is, még pedig jól.

Négy darabot láttunk eddig tőlük.

Első estén „A Föld”, a magyar földön osztozó három birtokos típus harcának festése. Gondolatokkal, eszmékkel, igazságokkal telt darab, ahol az eszmék szerepe a következtetéstől is eltérítette a szerzőket; de talán épen így volt az egész szívhez szólóbbá. A főszereplők Baróthy, Fodor és Bogyo, minden szóban és mondatban helyesen, jellemzően, a gondolatok mély megértésével élvezték a darabot s adtak remekül gördülő, harmonikus előadást, amit olyan régen nem láttunk a löcsei színpadon. Ezért bajos is nevetek említeni anélkül, hogy az egész névsort le ne írja az ember, mert egyik sem iparkodott a másik rovására fölgaskodni s egyforma kedvvel, a szerepek sulya szerint iparkodtak csak érvényesülni, Thomay Ella kedves, nőies és mégis kellően erős volt, Erdős Alicenál pompásabb személyesítőt sem kaphatott volna szerepe. Hasonló volt Tukorai kicsiny szerepe. Csütörtökön „Szegény Jonathán”-ban az operette-személyzettel találkozunk. Katonazenével lett tökéletesebb a darab, amely áldozatkészéért külön dícséretet érdemel Farkas Ferenc. Honthy Elma is, Reviczky Etel is, ügylészik, rendelkeznek a jó soubrettek minden kellékével. Kellemes, jó, terjedelmes hang, könnyű, eleven játék mindkettőnél, magától értetődő dolog. Szántó is kellemes hangú tenorista, bár ő nálla legalább most az első estén lehetett olyanformát észrevenni, hogy inkább az énekeivel, mint a játékával törődik. A szöveggel el is sietett néha s a játékot inkább vázolta, mint kidolgozta. Vasárnap ismét ujdonság jött: „A bajusz”. Sárközy szép megjelenése, vidám játszókodva, egy hi-

szem meghódított az egész közönséget s amennyiben ő inkább a női publicumot, Barna Mariska inkább a másik nemen levő ifjúságot. Nem is csuda, szép, kedves, pajkosan eleven komorna volt. Bogyo jókedvéhez épen hozzáillő portner. Honthy Elma különösen a báránkyás kupléval tetszett nagyon.

Thomay Ella szépen simult szerepéhez. Amint a „Föld”-ben tudott erős jellegzetes lenni, olyan jól volt itt gyöngéd, romantikus. Meg kell említeni, hogy pompás jó arca is van szerepéhez. Egyelőre elégedjek meg szerkesztő úr annyival. Ha tovább mennék, azzal gyanusítana, hogy az első benyomásokkal meg hagytam magam vesztegetni.

Végül még csak Baróthy rendezését engedje megdicsérni, mert nagy dolog az ilyen színpadon s az ő érdeme, ha olyan szépen mozog mindig az actió. Azt mondta az igazgató, hogy sajnálattal hagyja el a kerületet. Úgy hiszem mi is sajnálni fogjuk őket.

Tisztelettel M.

HIRDETÉSEK.

Egy rutinirozott gazdatiszt

alkalmazást keres. Tudakozódókat kérjük, forduljanak **Schwartz József urhoz Markusfalván.**

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Cementgyára Gurahoncon

szállít lassan vagy gyorsan kötő

Portland-Cementet,

mely a MAGYAR MÉRNÖK- és ÉPÍTÉSZ-EGYLET által megszabott normáliákat **70—80°-al felülmulja.**

Továbbá elad saját rendszere szerint készült

szabadalmazott hornyolt cement-tetőcserép gyártó gépeket, melyekkel **tetőcserép-szükségletét fakereskedők, vállalkozók, gazdálkodók** házilag állíthatják elő.

A készítés pár nap alatt megtanulható, a gépek hordozhatóak, a cserepek szabályosak, könnyűek, jól fednek és nagy szilárdságúak.

Hirdetések felvételnek és a legolcsóbban közöltetnek a »SZEPESI ELLENŐR«-ben.

Ha köszvényben, reumában szenved, ne kíséreltezen semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg

Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, rheumát, kéz-, láb- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, ütés, erőltetés, rándulás, ficamodásból származó fájdalmakat és dagasztásokat biztosabban gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legrégebbi bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használt. Kapható a felalálónál és egyedüli készítőnél:

Dr. FLESCHEMIL

„Magyar Korona” gyógyszerárában
GYŐR, Baross-ut 24. szám alatt.

Egy és fél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi”-üveg ára 5 korona, 3 kis vagy 2 „Családi” üveg rendelésénél bérmentve utánvétellel küldjük.

Nincsen betegség háznál,

ha meghozatja a híres

Király-balzsamot,

a balzsamok hirályát, mely minden betegség ellen biztos szer és minden régi bajt is azonnal meggyógyít; tehát minden háznál tartani kell, mert ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, lábszaggatást, költköt, gyomorfájást stb., szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam. Tehát elkerülhetlen szükséges, hogy minden háznál készletben legyen. Egy nagy üveg ára 2 kor. 3 üveg 6 K. 55 f. bérmentve utánvétellel. Kapható Grosz-Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen Kossuth-utca. BUDAPESTEN: Török József gyógyszerárában Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert híres hajdusági bajuszpedrő, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér utánvétellel bérmentve.

TÉLI SAISON 1906-RA.

Alkalmi eladás.

5001 méter valódi szőtt, mosható bőr flanel a legszebb színekben

csak 26 fillér méterje,

nemkülönb ez idén is, mint évente, hogy Késmárk és vidékén lakó t. vevőimnek a

Karácsonyi bevásárlást

megkönnyítsem, a raktáromon levő összes uri és női divatárucikket, szöveteket, vásznakat, szőnyeget, szőrmeárucikat, szőttárucikat, nyakkendőket, zsebrendőket, kalapokat, keztyűket és galosnikat, — valamennyi a legjobb gyártmány —

mélyen leszállított árban eladom.

A kiváló minőségért szavatolok.

KOHN FERDINÁND áruháza

Késmárk. („Hotel Kesmark” átelében.)

Első Styriai kötőgépgyár

Fogel J. L. mőgépész

magyarországi képviselete és raktár

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 20. sz. a.

A leghíresebb

kötőgépek

tömlőzárral, házi és ipari célra, részletfizetésre is kapható. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Varrógép és javítóműhely.

Hercz és Társa

okl. mérnökök, villamvilágítási és erőátviteli vállalata
Iroda: **Körtér 51. sz.** (volt Tilkovszky-féle üzlethelyiség.)

Van szerencsénk szíves tudomására hozni, hogy a **Körtér 51. sz. a.** levő *villamvilágítási és erőátviteli berendezési vállalatunk* elvállalja magánlakásoknak, üzleteknek, kávéházaknak, vendéglőknek, műhelyeknek stb. szakszerű berendezését a **legolcsóbb árak és kedvező fizetési feltételek mellett.**

Összes berendezéseink a Magyar Mérnök- és Építész-egyletnek erős áramú elektromos berendezésekre vonatkozó szabályai szerint készülnek és azok szakszerű kiviteléért **jótállást vállalunk.**

A legmodernebb és dusan felszerelt

osillárraktárunk

bármikor megtekinthető. — Díjtalanul nyújtunk felvilágosítást villamos berendezési ügyekben és ugyancsak díjtalanul szolgálunk költségvetésekkel és tervrajzokkal villamvilágítási és erőátviteli berendezéseket illetőleg.

Az érdeklődőket kérjük, hogy akár személyesen, akár levél útján szíveskedjenek **Körtér 51. sz.** a. irodánkkal érintkezésbe lépni.

Karácsonyi vásár!

Özv. Schanczer Adolfné, Lőcse.

Gyümölcs-befőttek és Marmelade.

Cuba, Ceylon, Gyöngy és arany Jáva-kávék.
Bialuga-Caviár.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legfinomabb *fűszer, csemege és déligyümölcs árúknak*, u. m.: Calafat és Király-datolya, Malaga-szőlő, Prünella, tiroli Maroni, Jutta, Smyrna, Loucoum és görzi tábla fügekben. Amerikai Para-dió, kandirozott gyümölcsök, Jaffa- és Mandarinnarancsok és citrom, továbbá valódi angol, Jamaika, Old-Rum, a lőcsei liqueur-gyár összes készítményeinek árusítása, valamint francia liqueurök, nemes faj Mandarin, Pecco Melansch-theákban.

Az összes készítményei a Koestlin L. és Társa győri thea-sütemény gyárnak.

HAL-CONSERVEK u. m.: a legfinomabb Warhanek-féle Societè olaj- és korona-sardinia, Sardella-gyűrűk, Thun, Angolna, korona-hummer, rákfark, tengeri-pisztráng, tengeri roll, király, Bismarck és füstölt lazac, valamint számos *bel- és külföldi sajtok.*

Kiváló finom erdélyi fehér és vörös asztali borok, valamint peccenye és tokaji aszúk, Champagner, francia és magyar cognac.

Nagy választék karácsonyfa-diszekben valamint cukorkákban.

Egyben bátorkodom a m. t. közönség szíves figyelmét felhívni azon kedvező körülményre, hogy az összes raktáron levő *üveg, porcellán, majolika, lámpa és zománcozott áruimat a mai naptól kezdve 1906. január 1-ig*

gyári áron alul kiárusítom.

Kérve, miszerint ezen kedvező alkalmat felhasználni és szükségletét ezen árukban beszerezni el ne mulassza.

Üveg, porcellán, és lámpa alkalmi vásár.

Harisnya különlegességek!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!
Dus választék a legdivatosabb női, férfi és gyermekharisnyákban

Kallós L.

BUDAPEST, VIII., József-körút 9.
12 pár saját kötési fekete cernaharisnya
10 korona.

*Használt pedál nélküli CIBBALMOT kerekek megvételre. Cím a kiadóhivatalban

*Külön bejárattal butorozott szobát kerekek a Körteren. Cím a kiadóhivatalban.

SÖMÖRBETEGEK

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító-leveleket **teljesen ingyen ROLLE C. W.** gyógyszerész Altona-Bahrenfeld. (Elbe.)

Részletfizetésre

Porcellán- és üveg-szervizek, lámpák, china ezüst. Kérésre képes színes árlap ingyen. — **Ugyanitt** utazók felvételnek, kik vendéglősöket, kereskedőket és henteseket látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek. 1 kiló világ-hírű szegedi paprika 3 frt utánvétellel.

IVÁNKOVITS KÁROLY ÉS FIA SZEGEDEN.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszer készítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvó hangszer, húr stb. stb. míg **REMÉNYI** legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagy és kicsinyben. Zongorák és cimbalmok javítása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.